

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กมล ชุณหะวัณ. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ดวงพิทยา, 2516.

กมล สุคประเสริฐ. หลักและวิธีการวัดผลการศึกษา. พระนคร : วัฒนาพานิช, 2510.

กษมา สารสมุทร. "ปัญหาและความต้องการ เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอน
ของครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

กาญจนา จงรักษ์. "บทบาทช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษา
สายสามัญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชา
มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

เกรียง เอี่ยมสกุล. "ช่วยครูให้เป็นนักบริหารที่ดี." วิทยาสาร 68 (กรกฎาคม, 2512): 16.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.
2525-2529). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษากำกัด, 2524.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525-2529. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์, 2524.

ชมพันธุ์ กฤษกร ณ อยุธยา. "แนวโน้มในการจัดการฝึกหัดครู." คุรุปริทัศน์. 1 (พฤษภาคม,
2519) : 15.

ชวาล แพร์ทกุด. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2518.

ชาดูชัย เรื่องขจร. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อสมรรถภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยครู." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ชูจิต อาศัยบุญ. "บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ใช้หลักสูตรแบบกว้าง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

ชัยยุทธ ศรีขจร และคณะ. "ภารกิจของผู้บริหารการศึกษาระดับมัธยม." กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523 (อัครสำเนา)

เซ็น แกวยศ. "กระบวนการวางแผนพัฒนาการศึกษา." สามัญศึกษา. 11(มกราคม 2517): 11.

ธนู แสงศักดิ์. "บทบาทและงานในหน้าที่ของหัวหน้าแผนกวิชา." วิทยาสาร. 71 (กรกฎาคม 2515) : 10-20.

ธำรง บัวศรี. "การปรับปรุงการสอนการเรียนในโรงเรียน." ใน ประมวลบทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา. หน้า 528 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513.

_____. ทฤษฎีหลักสูตร. พระนคร : มงคลการพิมพ์, 2504.

_____. หลักบริหารการศึกษาทั่วไป. ชนบุรี : โรงพิมพ์บรรหาร, 2505.

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์. บนเส้นทางสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป., 2523.

นพรัตน์ จันทรปรารักษ์. "งานของหัวหน้าสาขาวิชาโรงเรียนมัธยม." ศูนย์ศึกษา
9(กันยายน 2506) : 9-15.

น้อย สีสื่อ และคณะ. คู่มือฝึกสอนวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก. พิษณุโลก : โรงพิมพ์
กระกูดไทย. 2516.

นิคม ช่วยปลัด. "การประเมินสมรรถภาพของครูในเขตการศึกษา 3." วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2522.

บุญนำ เลาสถิตย์. "บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในเขต
การศึกษา 5." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ประคอง กรรณสูต. สถิติประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

ประคิษฐ์ ฮาบเจริญ และคณะ. วิชาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษร
ประเสริฐ, 2520.

ประเสริฐ จินพงษ์ และ เตโช บุญยภักดิ์. คู่มือสอบครูตรี โท เอก. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ประสานมิตร, 2516.

พจน์ ชาญชัย. "ข้อสังเกตบางประการในการทำประมวลการสอน." ศูนย์ศึกษา
10(มิถุนายน 2506) : 12-22.

พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช,
2513.

พิสิฐ คุมเมือง. "การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้." วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2521.

พีรศักดิ์ ทองมาก. "ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำและความสามารถในการ
บริหารงานวิชาการของหัวหน้าฝ่ายวิชาการในวิทยาลัยครู." วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2519.

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. "เทคนิคในการพัฒนาครูให้ก้าวหน้าทางวิชาการ." ครูศาสตร์
2 (เมษายน-กรกฎาคม 2515) : 23-43.

ภิญโญ สาธร. "การบริหารงานค่านวิชาการ." วารสารแนะแนว. 7 (ธันวาคม-มกราคม
2516) : 63.

_____. บันทึกย่อวิชาครูชุด ป.ม. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2514.

_____. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519.

ฉวน สายยศ. "ความเชื่อมั่นแบบต่าง ๆ." วารสารการวัดผลการศึกษา. 1 (กันยายน-
ธันวาคม 2522) : 89-90.

วสันต์ ชีรานุรักษ์. แผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพมหานคร : ชีรานุรักษ์,
2520.

วิจิตร (ธีระกุล) วรุศบางกูร, กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ และ สุพิชญา ธีระกุล. การนิเทศ
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิชเนศ, 2519.

- วิจารณ์ ศรีสอาด. "การบริหารโรงเรียน : บทบาทของผู้บริหารในการปรับปรุงส่งเสริมงานวิชาการ." เอกสารหมายเลข 5 การประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ 2 เรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย. 2518 (อัครสำเนา)
- วิภา เพ็ญเพียร. "บทบาทหัวหน้าหมวดวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.
- วิรัตน์ ศิริบุญ. "การศึกษาสมรรถภาพในการบริหารของครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 11." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2518.
- วิสามัญศึกษา, กรม. "วิธีการแต่งตั้งหัวหน้าสายวิชาและรองหัวหน้าสายวิชา." พระนคร : กรมวิสามัญศึกษา, 2509 (อัครสำเนา)
- วุฒิ จุลพรหม. "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. ประมวลบทความการวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2511.
- _____. แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 3 (2515-2519) กรุงเทพมหานคร: การศาสนา, 2515
- _____. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 (2520-2524) กรุงเทพมหานคร : การศาสนา, 2519.

สาย ภาณุรัตน์. "หลักสูตรและบทบาทของหลักสูตรในการเรียนการสอน." วารสาร
สภาการศึกษา. 4 (มิถุนายน 2513) : 3-16.

สาโรช บัวศรี. แนวคิดในการบริหารการศึกษา. พระนคร: โรงพิมพ์มงคลการพิมพ์,
2504.

...... มาตรการพื้นฐานบางประการสำหรับสร้างครูที่ดี. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515.

สุคใจ เหล่าสุนทร. หลักการบริหารโรงเรียนคานวิชาการ. ธนบุรี : โรงพิมพ์สิ่งศักดิ์,
2505.

สุทธิ ประจงศักดิ์. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอนของนักศึกษาครูระดับ
ประกาศนียบัตรการศึกษาระดับสูง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521

สุภาพ วาดเขียน และ อรพันธ์ โกชนดา. การประเมินผลการเรียนการสอน.
พระนคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

สุมิตร คุณานุภร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2518.

สุรัฐ ศิลปอนันต์. "การวางแผนพัฒนาสถานศึกษา." ประชาศึกษา 27 (พฤษภาคม
2519) : 14-15.

อนันต์ เกตุวงศ์. หลักและเทคนิคของการวางแผน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2520.

อรุณ วิวัดน์ สุนทรพงศ์ และคณะ. แนวทางการนิเทศการศึกษา. พระนคร : โรงพิมพ์
อักษรบริการ, 2506.

อำไพ สุจริตกุล. "การสอนเพื่อซ่อมเสริม." วิทยาสาร 24 (กุมภาพันธ์ 2516) :
46-47.

_____. "สมรรถภาพของครู." ใน รายงานการประชุมสัมมนาคณะศึกษาศาสตร์/
ครุศาสตร์. (ม.ป.ท.) : 2520.

อุทัย บุญประเสริฐ. "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาวางแผนการศึกษา." กรุงเทพมหานคร:
ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524,
อ้างถึงใน วิลาวัลย์ คันฉัตรพงษ์. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการ
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2525.

อุทุมพร ทองอุไทย. การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ปริษา
การพิมพ์, 2520.

อุบล หุระนันท์. การบริหารการศึกษาระดับมัธยม. พระนคร : สีสลมการพิมพ์,
2514.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. "การบริหารวิชาการ." ใน รายงานการประชุมผู้ตรวจการศึกษา
และศึกษาธิการจังหวัด, หน้า 113. พระนคร โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516

_____. "สาระสำคัญที่ควรพิจารณาในการสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษา." วารสารวิสามัญ.
9 (มีนาคม 2513) : 3.

ภาษาอังกฤษ

- Anderson, Hous O. "Competency-Based Instruction for Science Teacher Preparation in Developing Countries." Bangkok: PTST, 1972.
(Mimeographed)
- Beauchamp, George A. Curriculum Theory. Wilmette, Illinois: The Kagg Press, 1961.
- Briggs, Thomas H. and Justman, Joseph. Improving Instruction Through Supervision. New York: Macmillan, 1952.
- Bush, William T. "What Administrators Do to Improve Instruction." in An Introduction to School Administration, pp. 286-288. Edited by N. Chester. Note. New York: Macmillan Co., 1970.
- Cocker, Homer. "Identifying and Measuring Teacher Competencies: The Carroll County Project." Journal of Teacher 27(Spring 1976) : 54.
- Collins, William Eugene, Jr. "Components of Administrative Competency as Determined by Tennessee Superintendents." Dissertation Abstracts. Vol. 35, No. 11 (May 1975): 6963-A.
- Edmonson, J.B. The Administration of the Modern Secondary School. New York: Macmillan Company, 1953.
- Fisk, Robert S. Administration Behavior in Education. New York: Harper and Row, 1957.
- Frymer, Jack R. and Dawn, Horce. Curriculum Improvement for Better School. Ohio: Charles A. Jones, 1970.

- Garrett, Henry E, and Woodworth R.S. Statistics in Psychology and Education.
Bombay: Vakils, Fejjer and Simons Private, 1967.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York: McGraw Hill, 1959.
- Graff, Orin B. and Street, Calvin M. Improving Competence in Educational Administration. N.Y.: Harper and Brother Publishers, 1956.
- Harris, Ben W. Supervisory Behavior in Education. N.J.: Prentice-Hall Inc., 1963.
- Houston, Robert W. and Howard, Jones L. "Three Views of Competency-Based Education: II University of Houston." In Performance Based Teacher Education: A Source Book, PP. 32-33. Edited by John Aguino Washington D.C., 1976.
- Jones, James J.; Salisbury, C. Jackson and Spencer, Ralph L. Secondary School Administration. New York: McGraw-Hill, 1969.
- Koontz, Harold and Donnell, Cyrel O'. Principles of Measurement. New York: McGraw-Hill Book Co., 1968.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. "Determining Sample Size for Research Activities." Journal of Educational and Psychological Measurement 30(Autumn 1970): 607-610.
- Lindsay, Margaret. "Performance-Based Teacher. Education." Journal of Teacher Education. 44(Fall 1973): 181.
- Miller, Van. The Public Administration of American School Systems. New York: The Mcmillan Company, 1965.

Negley, Ross L. and Dean, Evan N. Handbook for Effective Supervision and Instruction. N.J.: Prentice-Hall, 1964.

Roscoe, John T. Fundamental Research Statistics for the Behavioral Sciences. New York: Holt Rinehart, 1969.

School of Teacher Education Michigan State University and Lansing School District, Proposal Development Team. Final Report: Development of A Competency Based Secondary Teacher Education Program Model. Michigan: Michigan Department of Education, 1975.

Taba, Hilda. Curriculum Development: Theory and Practice. New York: Harcourt, Brace and World Inc., 1962.

Thorun, Reho Francis. "The Emerging Concepts of the Department Head in Large School." Dissertation Abstracts. Vol. 29, No.8 (February 1969): 2502 A.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท 93/2526

ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4 มีนาคม 2526

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน

ซึ่งได้ส่งมาควย แบบสอบถามจำนวน ชุด

ควย นายสัจจา จันทรเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและครู เกี่ยวกับสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ผลวิจัยคาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของท่านและองค์กรที่เกี่ยวข้อง การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงได้ควยก็จากการร่วมมือของท่านในการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งการให้หัวหน้าหมวดวิชาและครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนของท่านได้ตอบแบบสอบถามที่ส่งมาพร้อมนี้ตามความประสงค์ของผู้วิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ควย

นี้ควย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันติเมธ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทร. 252-8031

ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4 มีนาคม 2526

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เคารพ

ข้าพเจ้า นายสัจจา จันทรเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำการวิจัยเรื่อง
"ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและครูเกี่ยวกับสมรรถภาพในการ
บริหารงานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา เขตการศึกษา 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต. ผลของการวิจัยนี้จะเป็นส่วนช่วยในการปรับปรุงงานบริหารวิชาการในโรงเรียน
มัธยมศึกษาให้ดียิ่งขึ้น การวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ในการตอบแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นส่วนตัว เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ
หัวหน้าหมวดวิชา ตามแบบสอบถามที่แนบมาด้วยแล้ว ขอท่านได้โปรดใช้ดุลยพินิจ แล้วตอบ
อย่างตรงไปตรงมาตามความเห็นของท่าน ข้อมูลที่ได้จะเก็บเป็นความลับและจะไม่นำไป
เปิดเผยเป็นรายบุคคล จะเป็นประโยชน์ในการวิจัยนี้เท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายสัจจา จันทรเจริญ)

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและครู เกี่ยวกับสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

ผู้วิจัย นายสัจจา จันทรเจริญ

ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้ผู้ตอบได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน, ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ, หัวหน้าหมวดวิชา(หรือผู้รักษาการณ์ในตำแหน่งที่กล่าวมา) และครูผู้ที่ปฏิบัติการสอนมาไม่น้อยกว่า 1 ปี
2. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชา โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มิได้มีเจตนาที่จะประเมินสมรรถภาพการบริหารงานของผู้ใดโดยเฉพาะ แบบสอบถามนี้จะ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา และการวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จได้ก็ด้วยความร่วมมือจากท่าน ขอท่านได้โปรดใช้ดุลยพินิจ แล้วตอบแบบสอบถามนี้โดยตรงไปตรงมาตามความเห็นของท่าน ข้อมูลที่ได้จะเก็บเป็นความลับ และจะไม่นำไปเปิดเผยเป็นรายบุคคล จะเป็นประโยชน์ในการวิจัยนี้เท่านั้น ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน
3. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอนคือ
  - ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมี 6 ข้อ
  - ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสมรรถภาพการบริหารงานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชา มีทั้งหมด 60 ข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม
 คำชี้แจง โปรดเขียนตัวเลขหน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน
 ลงในช่อง ซึ่งอยู่ตอนท้ายของข้อความทางขวามือ

ตัวอย่าง ข้อ 0 ระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนแห่งนี้

1. 1-5 ปี   2. 6-10 ปี
3. 11-15 ปี   4. 16 ปีขึ้นไป

สำหรับวิจัย

คำอธิบาย ท่านเขียนเลข 3 ลงในช่อง หมายความว่า
 ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนแห่งนี้มาแล้ว 11-15 ปี

สคมภ 1-3

1. ตำแหน่ง

1. ผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
2. หัวหน้าหมวดวิชา
3. ครูที่ปฏิบัติการสอน

4

2. เพศ

1. ชาย   2. หญิง

5

3. อายุ

1. 21-30 ปี   2. 31-40 ปี
3. 41-50 ปี   4. 51-60 ปี

6

4. อายุราชการ

1. 1-5 ปี   2. 6-10 ปี
3. 11-15 ปี   4. 16-20 ปี
5. 21-25 ปี   6. มากกว่า 25 ปี

7

5. วุฒิต่างการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ปริญญาตรี

3. สูงกว่าปริญญาตรี

8

6. จำนวนชั่วโมงสอนของท่านต่อสัปดาห์

1. ทำหน้าที่บริหารอย่างเกี่ยว

2. 1-5 คาบ

3. 6-10 คาบ

4. 11-15 คาบ

5. 16-20 คาบ

6. มากกว่า 20 คาบ

9

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สมรรถภาพการบริหารงานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชา
คำชี้แจง โปรดอ่านแบบสอบถามต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามอย่างตรงไปตรงมาตามความคิดเห็นของท่านว่าหัวหน้าหมวดวิชาที่มีสมรรถภาพหรือความสามารถในการบริหารงานวิชาการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด ซึ่งท่านสามารถพิจารณาได้จากการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของหัวหน้าหมวดวิชา

อ่านคำถามที่ละเอียด แล้วพิจารณาคำตอบที่กำหนดให้ในตารางขวามือ ข้อใดตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดให้ท่านเขียน รอบตัวเลขในตารางของที่ตรงกับคำตอบที่ท่านต้องการ เพียงช่องเดียว

ตัวอย่าง

งานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชา	ระดับสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ข้อ 0 จัดหาอุปกรณ์การสอนสนองความต้องการของครูในหมวดวิชา	☒ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1

จากตัวอย่างข้างบน แสดงว่าท่านมีความเห็นว่า หัวหน้าหมวดวิชาที่มีความสามารถในการจัดหาอุปกรณ์การสอนสนองความต้องการของครูในหมวดวิชาในระดับมากที่สุด

งานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชา	ระดับสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชา					สำหรับผู้วิจัย สคมภ
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	5	4	3	2	1	

หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร

1. ให้คำแนะนำแก่ครูในหมวดวิชาเกี่ยวกับ หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตรได้ชัดเจน	5	4	3	2	1	10
2. ปรับปรุงแก้ไขเอกสารการใช้หลักสูตร ได้ทันสมัยอยู่เสมอ	5	4	3	2	1	11
3. ประชุมครูเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตร ได้ตรงตามเป้าหมาย	5	4	3	2	1	12
4. วิเคราะห์หลักสูตรของหมวดวิชาเพื่อให้ การสอนตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	5	4	3	2	1	13
5. จัดระบบการเก็บรักษาเอกสารทาง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรเป็นระเบียบ	5	4	3	2	1	14
6. ช่วยหัวหน้าสถานศึกษาจัดโครงการการเรียน ได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการของ นักเรียนและท้องถิ่น	5	4	3	2	1	15
7. วางโครงการสอนของหมวดวิชาได้ชัดเจน สามารถนำไปสอนและประเมินผลได้ตรง ตามวัตถุประสงค์	5	4	3	2	1	16

งานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชา	ระดับสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชา					สำหรับผู้วิจัย สมัคร
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	5	4	3	2	1	
8. จัดเตรียมและให้ความสะดวกแก่ครูเกี่ยวกับ การใช้เอกสารทางหลักสูตรไว้พร้อมเสมอ	5	4	3	2	1	17
9. ร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนและครูในหมวดวิชา พิจารณาเลือกใช้หนังสือเอกสารประกอบการ เรียนการสอนได้ตรงตามหลักสูตร	5	4	3	2	1	18
<u>วิธีสอนและการนำเสนอ</u>						
10. จัดประสบการณ์ตรงให้นักเรียนทั้งในและ นอกโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ ด้วยการปฏิบัติจริง ในวิชาต่าง ๆ ตาม ความเหมาะสม	5	4	3	2	1	19
11. นำเอาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการ ศึกษามาใช้ในการเรียนการสอนได้เหมาะสม กับบทเรียน	5	4	3	2	1	20
12. ให้นักเรียนมีโอกาสร่วมกันทำงานที่เกี่ยวข้อง กับงานวิชาการและงานส่งเสริมวิชาการ	5	4	3	2	1	21
13. ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้เพิ่ม เติมด้วยตนเอง จากแหล่งวิชาต่าง ๆ	5	4	3	2	1	22
14. ทำการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้ตรง ตามความมุ่งหมายในแต่ละวิชาอย่าง เหมาะสม	5	4	3	2	1	23

งานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชา	ระดับสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชา					สำหรับผู้วิจัย สคภก
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	5	4	3	2	1	
15. จัดศูนย์รวมตารางสอนให้สามารถตรวจสอบ และควบคุมการสอนของครูได้อย่างรวดเร็ว	5	4	3	2	1	24
16. ให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนวิชาและ ตารางเรียนของหมวดวิชาอย่างประสาน สัมพันธ์กับฝ่ายวิชาการของโรงเรียน	5	4	3	2	1	25
17. จัดเวลาเรียนของวิชาต่าง ๆ ของหมวด วิชาไว้ในตารางสอนอย่างเหมาะสมกับ ลักษณะวิชา	5	4	3	2	1	26
<u>อุปกรณ์การเรียนการสอน</u>						
18. ส่งเสริมให้ครูผลิตวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ ในการเรียนการสอนในแต่ละวิชา	5	4	3	2	1	27
19. จัดหาสื่อการเรียน วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร ประกอบการเรียนการสอนเพียงพอตรง ตามความต้องการของครู	5	4	3	2	1	28
20. ดูแลและแนะนำครูให้รู้จักเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ อย่างถูกต้องเหมาะสมกับแบบเรียน ให้ได้ ประโยชน์คุ้มค่า	5	4	3	2	1	29
21. ดูแลเก็บรักษาและซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ ที่มีอยู่ในหมวดวิชาให้อยู่ในสภาพที่ใช้ การได้เสมอ	5	4	3	2	1	30

งานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชา	ระดับสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชา					สำหรับผู้วิจัย สคมภ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
22. จัดหาหนังสือประกอบการเรียนการสอน และวารสารที่มีคุณค่าต่อการเรียนการสอน ให้แก่อาจารย์และนักเรียน	5	4	3	2	1	31
23. จัดทำโครงการงบประมาณรายจ่าย เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ในหมวดวิชาได้ชัดเจน	5	4	3	2	1	32
<u>การนิเทศงานวิชาการ</u>						
24. ประชุมนิเทศครูที่บรรจุ โอนหรือย้ายมาใหม่ ใหญ่จุกกับนโยบายระเบียบข้อบังคับ เพื่อนร่วมงานและสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน	5	4	3	2	1	33
25. เยี่ยมเยียนชั้นเรียนและสังเกตการสอน ของครูพร้อมทั้งให้คำแนะนำแก้ไข	5	4	3	2	1	34
26. ให้คำปรึกษาแก่ครูเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม เกี่ยวกับการแก้ปัญหาการเรียนการสอน	5	4	3	2	1	35
27. ส่งเสริมให้ครูได้เข้าร่วมประชุมสัมมนา ฝึกอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามที่ หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น	5	4	3	2	1	36

งานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชา	ระดับสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชา					สำหรับผู้วิจัย สคภ
	มาก ที่สุด	มาก	น้อย	ปาน กลาง	น้อย ที่สุด	
	5	4	3	2	1	
28. จดّيให้ครูได้สังเกตการสอนของครูใน โรงเรียนเดียวกันหรือโรงเรียนอื่นเพื่อ จะได้แลกเปลี่ยนความคิดและเทคนิค ในการสอน	5	4	3	2	1	37
29. เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการ เรียนการสอนแก่ครูในหมวดวิชาหรือใน โรงเรียน	5	4	3	2	1	38
30. จดّيให้มีการทดลองและการสาธิตเกี่ยวกับ การเรียนการสอนแก่ครูในหมวดวิชา	5	4	3	2	1	39
31. แนะนำแหล่งวิทยาการที่เป็นประโยชน์แก่ การเรียนการสอนในหมวดวิชาให้กับครู	5	4	3	2	1	40
32. คนควา วิจัยหรือนำผลวิจัยใหม่ ๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมาเผยแพร่ ให้ครูได้ทราบและทดลองปฏิบัติ	5	4	3	2	1	41
<u>การจัดการเรียนการสอน</u>						
33. จดّيให้ครูปฏิบัติการสอนตรงตามความถนัด และความรู้ความสามารถ	5	4	3	2	1	42
34. จดّيให้ครูในหมวดวิชาที่มีชั่วโมงสอนตามเกณฑ์ ที่คุรุสภากำหนด	5	4	3	2	1	43

งานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชา	ระดับสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชา					สำหรับผู้วิจัย สคมภ
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	5	4	3	2	1	
35. จัดให้มีการสอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนช้าหรืออ่อน เพื่อให้การเรียนการสอนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น	5	4	3	2	1	44
36. ดูแลให้การสอนของครูในหมวดวิชาเป็นไปตามหลักสูตร โครงการสอนและแผนการสอน	5	4	3	2	1	45
37. จัดครูเข้าสอนแทนครูที่ไม่มาทำการสอน ควบเหตุต่าง ๆ ใดตรงตามความสามารถของครู	5	4	3	2	1	46
38. ส่งเสริมให้นักเรียนจัดนิทรรศการทางวิชาการขึ้นภายในโรงเรียนในโอกาสอันสมควร	5	4	3	2	1	47
39. ดูแลครูให้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและเข้าสอนตรงตามเวลาที่กำหนดไว้	5	4	3	2	1	48
40. ตรวจสอบการสอนของครูในหมวดวิชา	5	4	3	2	1	49
41. คัดเลือกและพิจารณารายวิชาที่จะเปิดสอน ใดตรงตามความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น	5	4	3	2	1	50

งานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชา	ระดับสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชา					สำหรับผู้วิจัย สคมภ
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
42. กำหนดคุณสมบัติของนักเรียนที่จะเลือกเรียน โครงการหรือโปรแกรมการเรียนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	5	4	3	2	1	51
43. คิดทอประสานงานด้านวิชาการกับ ข้าราชการครูทั้งในและนอกสถานศึกษา	5	4	3	2	1	52
<u>การวัดผลและประเมินผล</u>						
44. คุณครูในหมวดวิชาให้วัดผลและประเมิน ผลการเรียนของนักเรียนให้ตรงตาม จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน โครงการสอน	5	4	3	2	1	53
45. คุณและจัดการสอนระหว่างภาคและ ปลายภาคให้เป็นไปตามระเบียบการ ประเมินผลการเรียน	5	4	3	2	1	54
46. แนะนำครูให้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ ตรวจสอบ งานและไขข้อสงสัยในการวัดและประเมิน การเรียนของนักเรียน	5	4	3	2	1	55
47. ติดตามผลการเรียนของนักเรียนพร้อมทั้ง วิเคราะห์หาข้อบกพร่องเป็นรายวิชาเพื่อ หาทางปรับปรุงแก้ไข	5	4	3	2	1	56

งานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชา	ระดับสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชา					สำหรับผู้วิจัย สทศมก
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	5	4	3	2	1	
48. ประเมินผลการสอนการปฏิบัติงานของครู ในแต่ละภาคเรียนหรือในรอบปีการศึกษา	5	4	3	2	1	57
49. กำหนดแนวทางการออกข้อสอบวิชาต่าง ๆ ที่หมวดวิชารับผิดชอบได้อย่างมีหลักเกณฑ์	5	4	3	2	1	58
50. ทำการวิเคราะห์ข้อสอบของครูในหมวด วิชาเพื่อให้การสอนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	5	4	3	2	1	59
51. จัดทำข้อสอบมาตรฐานในแต่ละวิชาที่ หมวดรับผิดชอบ	5	4	3	2	1	60
52. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อสอบวิชาต่างๆ ในความรับผิดชอบของหมวดวิชา	5	4	3	2	1	61
<u>การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ</u>						
53. ประเมินผลการเรียนการสอนเป็นรายวิชา ในหมวดเพื่อหาปัญหาและจุดบกพร่อง	5	4	3	2	1	62
54. ทบทวนแผนการปฏิบัติงานให้เห็นปัญหา หรือจุดอ่อนของแผน	5	4	3	2	1	63

งานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชา	ระดับสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชา					สำหรับผู้วิจัย สคมภ
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	5	4	3	2	1	
55. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อ การปรับปรุงงานวิชาการได้ชัดเจน	5	4	3	2	1	64
56. นำผลการประเมินทางวิชาการมาประชุม สัมมนาช่วยครูให้เข้าใจถึงปัญหาร่วมกัน เพื่อการวางแผนปรับปรุงงาน	5	4	3	2	1	65
57. สนับสนุนให้มีการวิจัยในรายวิชาต่าง ๆ ทุกระดับชั้นเพื่อนำมาปรับปรุงการสอน	5	4	3	2	1	66
58. ให้ครูได้ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติงาน ในหมวดวิชาอย่างเหมาะสม	5	4	3	2	1	67
59. ประชุมชี้แจงแผนงานใหม่ของหมวดวิชา ให้ครูได้เข้าใจตรงกัน	5	4	3	2	1	68
60. ควบคุมดูแลให้ครูได้ปฏิบัติงานตามแผนงาน ของหมวดวิชา	5	4	3	2	1	69

ภาคผนวก ข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระเบียบกรมสามัญศึกษา

ว่าด้วยการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา พ.ศ. 2522

ควมกรมสามัญศึกษาพิจารณาเห็นสมควรปรับปรุงระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา พ.ศ. 2522"

ข้อ 2. ใ้ยกเลิกคำสั่งกรมวิสามัญศึกษาที่ 253/2509 ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2509 เรื่องวิธีการแต่งตั้งหัวหน้าสายวิชาและรองหัวหน้าสายวิชา ระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยการแต่งตั้งครูในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ทำหน้าที่รับผิดชอบในตำแหน่งต่าง ๆ พ.ศ. 2513 และคำสั่งอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

หมวด 1

ข้อความทั่วไป

ข้อ 3. ในระเบียบนี้

"สถานศึกษา" หมายถึง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลของกรมสามัญศึกษา

"หัวหน้าสถานศึกษา" หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ และผู้บริหารในสถานศึกษา ในกรมสามัญศึกษาที่เรียกอย่างอื่นตามที่คุรุสภากำหนดเทียบตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่

"คาบ" หมายถึง 50 นาที

"วิชากิจกรรม" หมายถึง กิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตรการจัดกิจกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษา ซึ่งใช้อยู่ในสถานศึกษา ทั้งนี้ ให้รวมถึงกิจกรรมนักเรียนที่มีได้มีลักษณะเป็นวิชาควย

ข้อ 4. ให้มีหมวดวิชาในสถานศึกษาไม่เกิน 15 หมวดวิชา ดังนี้

- (1) หมวดวิชาภาษาไทย
- (2) หมวดวิชาสังคมศึกษา
- (3) หมวดวิชาวิทยาศาสตร์
- (4) หมวดวิชาคณิตศาสตร์
- (5) หมวดวิชาพลานามัย
- (6) หมวดวิชาภาษาอังกฤษ
- (7) หมวดวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2
- (8) หมวดวิชาศิลปศึกษา ก.
- (9) หมวดวิชาศิลปศึกษา ข.
- (10) หมวดวิชาการงานและอาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมศึกษา
- (11) หมวดวิชาการงานและอาชีพ ประเภทวิชาธุรกิจศึกษา
- (12) หมวดวิชาการงานและอาชีพ ประเภทวิชาคหกรรม
- (13) หมวดวิชาการงานและอาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม
- (14) หมวดวิชาหัตถศึกษา
- (15) หมวดวิชากิจกรรม

สถานศึกษาใดยังไม่สามารถแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาตาม (10) (11) (12) หรือ (13) ตั้งแต่ 2 หมวดวิชาขึ้นไป ให้มีหมวดวิชาศิลปปฏิบัติในสถานศึกษานั้นได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าในหมวดวิชาตาม (10) (11) (12) หรือ (13) ซึ่งยังไม่สามารถแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาเป็นวิชาในหมวดวิชาศิลปปฏิบัติไปพลางก่อน และให้หัวหน้าสถานศึกษาแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาศิลปปฏิบัติและรองหัวหน้าหมวดวิชาศิลปปฏิบัติได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ และหมวด 2

สถานศึกษาใดมีหัวหน้าหมวดวิชาตาม (10) (11) (12) และ (13) แล้ว
สถานศึกษานั้นจะมีหมวดวิชาศิลปปฏิบัติไม่ได้

ขอ 5. ข้าราชการครูทุกคนมีหน้าที่ให้ความร่วมมือกับหมวดวิชากิจกรรมใน
สถานศึกษาที่สังกัดอยู่

ขอ 6. การแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชา รองหัวหน้าหมวดวิชา และการสั่งให้
หัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชาพ้นจากหน้าที่ เป็นอำนาจของหัวหน้าสถานศึกษา
เมื่อมีการแต่งตั้งหรือสั่งให้พ้นจากหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้า
สถานศึกษารายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ จนถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา

ขอ 7. หัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชาพ้นจากหน้าที่เมื่อ

(1) ออกจากราชการตามกฎหมาย

(2) ย้าย

(3) ได้รับอนุญาตจากหัวหน้าสถานศึกษาให้ลาออกจากหน้าที่

(4) หัวหน้าสถานศึกษาสั่งให้พ้นจากหน้าที่

หมวด 2

หัวหน้าหมวดวิชา และรองหัวหน้าหมวดวิชา

ขอ 8. ความในหมวดนี้ใช้บังคับทุกหมวดวิชา ยกเว้นหมวดวิชากิจกรรม

ขอ 9. สถานศึกษาใดมีข้าราชการครูในหมวดวิชาใดตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป ให้
แต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชานั้นได้ 1 คน

สถานศึกษาใดมีข้าราชการครูในหมวดวิชาใดตั้งแต่ 8 คนขึ้นไป ให้
แต่งตั้งรองหัวหน้าหมวดวิชานั้นได้ 1 คน

สถานศึกษาใดมีข้าราชการครูในหมวดวิชาใดตั้งแต่ 16 คนขึ้นไป ให้
แต่งตั้งรองหัวหน้าหมวดวิชานั้นได้ 2 คน

สถานศึกษาใดมีข้าราชการครูในหมวดวิชาใดตั้งแต่ 24 คนขึ้นไป ให้
แต่งตั้งรองหัวหน้าหมวดวิชานั้นได้ 3 คน

ข้อ 10. ข้าราชการครูที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าหมวดวิชา ต้องมีคุณสมบัติ
ดังต่อไปนี้

(1) มีวุฒิและตำแหน่งดังนี้

ก. มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยมีวิชาเอกตรงกับ
วิชาในหมวดวิชาที่จะได้รับแต่งตั้ง และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 1 หรือเทียบเท่า
มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือ

ข. มีวุฒิปริญญาหรือเทียบเท่า และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า
อาจารย์ 1 หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี

(2) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการ
ไม่น้อยกว่า 2 ปี

(3) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการ
ของสถานศึกษาได้ และสามารถนิเทศงานวิชาการวิชาใดวิชาหนึ่งในหมวดวิชาที่รับผิดชอบได้
เป็นอย่างดี

(4) มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี

(5) เป็นที่เคารพนับถือของข้าราชการในสถานศึกษานั้น

(6) เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี

ข้อ 11. ข้าราชการครูที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นรองหัวหน้าหมวดวิชา ต้องมี
คุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(1) มีวุฒิและตำแหน่งดังนี้

ก. มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยมีวิชาเอกตรงกับ
วิชาในหมวดวิชาที่จะได้รับแต่งตั้ง และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 1 หรือเทียบเท่า
มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ

ข. มีวุฒิอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และไต่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า
อาจารย์ 1 หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

(1) มีคุณสมบัติตามข้อ 10 (2) (3) (4) (5) และ (6)

ข้อ 12. หัวหน้าหมวดวิชาที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ทำการสอนวิชาในหมวดวิชาที่รับผิดชอบ ดังนี้

ก. ระดับอนุปริญญาหรือประถมศึกษา สัปดาห์ละไม่น้อยกว่าหนึ่งใน
สามของจำนวนเวลาเรียน หรือ

ข. ระดับมัธยมศึกษา สัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 10 คาบ

(2) ช่วยหัวหน้าสถานศึกษาจัดโครงการการเรียน และกำหนดคุณสมบัติ
ของผู้ที่จะเลือกเรียนโครงการนั้น

(3) ควบคุมดูแล การเรียนการสอนในหมวดวิชาที่รับผิดชอบ ให้เป็น
ไปตามหลักสูตรและรายการสอน

(4) จัดทำโครงการงบประมาณรายจ่ายในหมวดวิชาที่รับผิดชอบ

(5) วิเคราะห์หลักสูตรและข้อสืวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาที่รับผิดชอบ
เพื่อให้สอนไ้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

(6) นิเทศงานวิชาการในหมวดวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อปรับปรุงการเรียน
การสอนและการใช้วัสดุอุปกรณ์ของข้าราชการครูในหมวดวิชานั้น

(7) ดำเนินการจัดหาสื่อการเรียน เช่น หนังสืออุเทศ วัสดุฝึก เอกสาร
ประกอบการเรียนการสอน สำหรับใช้ในหมวดวิชาที่รับผิดชอบ

(8) ดำเนินการทดสอบ กำหนดแนวออกข้อสอบ และตรวจสอบความ
ถูกต้องของข้อสอบวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาที่รับผิดชอบ

(9) ศึกษา ค้นคว้า ประเมินผล วิเคราะห์และวิจัย เพื่อหาแนวทาง
ปรับปรุงและแก้ไขปัญหงานวิชาการในหมวดวิชาที่รับผิดชอบ

(10) ติดตามประสานงานทางคานวิชาการกับข้าราชการครูทั้งในสถานศึกษา
และนอกสถานศึกษา

(11) ปฏิบัติงานอื่นตามที่หัวหน้าสถานศึกษามอบหมาย

ข้อที่ 13. รองหัวหน้าหมวดวิชามีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ทำหน้าที่ตามข้อ 12 (1)

(2) ช่วยหัวหน้าหมวดวิชาปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ 12 (1) (2) (3) (4)

(5) (6) (7) (8) (9) และ (10)

(3) ปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าหมวดวิชา เมื่อไม่มีผู้ทำหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชา หรือหัวหน้าหมวดวิชาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(4) ปฏิบัติงานอื่นตามที่หัวหน้าสถานศึกษามอบหมาย

หมวด 3

หมวดวิชากิจกรรม

ข้อ 14. ให้หัวหน้าสถานศึกษาแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชากิจกรรม 1 คน และรองหัวหน้าหมวดวิชากิจกรรมไม่เกิน 3 คน

ข้อ 15. ข้าราชการครูที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าหมวดวิชากิจกรรม ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) มีวุฒิและตำแหน่งดังนี้

ก. มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 1 หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือ

ข. มีวุฒิปริญญาหรือเทียบเท่า และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 1 หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี

(2) ผ่านการฝึกอบรมวิชากิจกรรมวิชาใดวิชาหนึ่งมาแล้ว

(3) เป็นผู้ใช้เวลาทำการสอนวิชาในหมวดวิชากิจกรรมหรือปฏิบัติงานกิจกรรมมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

(4) ไม่เป็นหัวหน้าหมวดวิชาอื่น หรือรองหัวหน้าหมวดวิชาอื่น

(5) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมที่จะเป็นผู้นำทางวิชากิจกรรมของสถานศึกษาได้ และสามารถนิเทศวิชากิจกรรมวิชาใดวิชาหนึ่งได้เป็นอย่างดี

- (6) มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี
- (7) เป็นที่เคารพนับถือของข้าราชการในสถานศึกษานั้น
- (8) เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี

ขอ 16. ข้าราชการครูที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นรองหัวหน้าหมวดวิชาศึกษการกรม
ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) มีวุฒิและตำแหน่งดังนี้
  - ก. มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และได้ดำรงตำแหน่ง
ไม่ต่ำกว่า อาจารย์ 1 หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ
  - ข. มีวุฒิปริญญาหรือเทียบเท่า และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า
อาจารย์ 1 หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

(2) มีคุณสมบัติตามขอ 15 (2) (3) (4) (5) (6) (7) และ (8)

ขอ 17. หัวหน้าหมวดวิชาศึกษการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ทำการสอนวิชาในหมวดวิชาศึกษการสัมพัทธ์ละไม่เกิน 5 คาบ
- (2) ชวนหัวหน้าสถานศึกษาจัดโครงการกิจกรรมและกำหนดคุณสมบัติ
ของผู้ที่จะเลือกเรียนโครงการนั้น
- (3) ควบคุมดูแลการเรียนการสอนและการดำเนินการใด ๆ ในหมวด
วิชาศึกษการ ให้ได้ผลดี
- (4) จัดทำโครงการงบประมาณรายจ่ายในหมวดวิชาศึกษการ
- (5) วิเคราะห์หลักสูตรและข้อสอบวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาศึกษการ
เพื่อให้สอนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- (6) ศึกษา ค้นคว้า ประเมินผล วิเคราะห์ และวิจัยการจัดกิจกรรม
ในสถานศึกษาเพื่อหาแนวทางปรับปรุงและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในหมวดวิชาศึกษการ
- (7) นิเทศในทางวิชาการและการปฏิบัติงานในหมวดวิชาศึกษการ
เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและการใช้วัสดุอุปกรณ์ของข้าราชการครูในหมวดวิชาศึกษการ
- (8) ดำเนินการจัดหาสื่อการเรียน เช่น หนังสืออุเทศ วัสดุฝึก เอกสาร
ประกอบการเรียนการสอน สำหรับใช้ในหมวดวิชาศึกษการ

(9) ทิศตบประสานงานทางคานกิจกรรมกับข้าราชการครูทั้งในสถาน

ศึกษาและนอกสถานศึกษา

(10) ปฏิบัติงานอื่นตามที่หัวหน้าสถานศึกษามอบหมาย

ขอ 18. รองหัวหน้าหมวดวิชากิจกรรมมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ทำหน้าที่ตามขอ 17 (1)

(2) ช่วยหัวหน้าหมวดวิชาปฏิบัติหน้าที่ตามขอ 17 (2) (3) (4) (5)

(6) (7) (8) (9) และ (10)

(3) ปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าหมวดวิชากิจกรรม เมื่อไม่มีผู้ทำหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชากิจกรรม หรือหัวหน้าหมวดวิชากิจกรรมไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(4) ปฏิบัติงานอื่นตามที่หัวหน้าสถานศึกษามอบหมาย

หมวด 4

บทเฉพาะกาล

ขอ 19. ข้าราชการครูผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าสายวิชาใดหรือรองหัวหน้าสายวิชาใด ตามคำสั่งกรมวิสามัญศึกษาที่ 253/2509 ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2509 และหมวดวิชานั้นยังมีในสถานศึกษาที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ ใหญ่เป็นหัวหน้าหมวดวิชานั้นหรือรองหัวหน้าหมวดวิชานั้นตามระเบียบนี้ แล้วแต่กรณีต่อไปนี้ จนกว่าจะพ้นจากหน้าที่ตามขอ 7

ข้าราชการครูผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้เป็นครูหัวหน้าหมวดวิชาใดตามระเบียบกรมวิสามัญศึกษาว่าด้วยการแต่งตั้งครูในโรงเรียนสังกัดกรมวิสามัญศึกษา ทำหน้าที่รับผิดชอบในตำแหน่งต่าง ๆ พ.ศ. 2523 และหมวดวิชานั้นยังมีในสถานศึกษาที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ ใหญ่ผู้นั้นเป็นหัวหน้าหมวดวิชานั้นตามระเบียบนี้ต่อไป จนกว่าจะพ้นจากหน้าที่ตามขอ 7

ขอ 20. ให้รองอธิบดีกรมสามัญศึกษาผู้ได้รับมอบหมาย รักษาการให้เป็น
ไปตามระเบียบนี้

ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 21 พฤษภาคม 2522 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 14 พฤษภาคม 2522

(ลงชื่อ) สุร เกษ วิเศษสุรการ

(นายสุร เกษ วิเศษสุรการ)

อธิบดีกรมสามัญศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง เรื่องการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา

การแต่งตั้ง

1. หัวหน้าสถานศึกษามีอำนาจแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา โดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ใด และสามารถแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาใดก่อนได้ ตามความสำคัญและความจำเป็นของสถานศึกษานั้น
2. ผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง เป็นหัวหน้าหมวดวิชาหรือรองหัวหน้าหมวดวิชาต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ 10, 11, 15 หรือ 16 แล้วแต่กรณี
3. การแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาใดหรือรองหัวหน้าหมวดวิชาใดต้องคำนึงถึงจำนวนข้าราชการครูในหมวดวิชานั้น ว่ามีจำนวนครบถ้วนตามที่กำหนดในข้อ 9 หรือไม่ ถ้ามีครบก็แต่งตั้งได้ ถ้ามีจำนวนยังไม่ครบ จะแต่งตั้งไม่ได้ ส่วนที่ยังแต่งตั้งไม่ได้ให้อยู่ในความดูแลของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการไปพลางก่อนจนกว่าจะมีข้าราชการครูครบในหมวดวิชานั้น ๆ

สำหรับการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชากิจกรรมหรือรองหัวหน้าหมวดวิชากิจกรรม หัวหน้าสถานศึกษามีอำนาจแต่งตั้ง โดยไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนข้าราชการครูในหมวดวิชา กิจกรรม

เพื่อเป็นหลักฐานว่าหมวดวิชาใดมีจำนวนข้าราชการครูเท่าใด ให้หัวหน้าสถานศึกษาทำบัญชีกำหนดควาข้าราชการครูคนใดสังกัดหมวดวิชาใด ข้าราชการครู 1 คน สังกัดหมวดวิชาใดเพียง 1 หมวดวิชาเท่านั้น แต่หัวหน้าสถานศึกษาอาจมอบหมายให้ทำการสอนวิชาในหมวดวิชาอื่น ๆ ก็ได้

อนึ่งสำหรับสถานศึกษาใดที่มีจำนวนข้าราชการครูไม่ครบ 4 คน ในหมวดวิชานั้น และมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งหัวหน้าหมวดวิชานั้น ให้ดำเนินการใส่โดยยืมข้าราชการครูในหมวดวิชาอื่น เพื่อเป็นอัตรากำลังของหมวดวิชาที่ประสงค์จะแต่งตั้งได้ และข้าราชการครูที่ถูกยืมมานั้น จะเป็นข้าราชการครูในหมวดวิชาอื่นอีกไม่ได้ ทั้งนี้ ข้าราชการครูที่กล่าวถึงนี้จะคงไม่เป็นหัวหน้าหมวดวิชาหรือรองหัวหน้าหมวดวิชา กล่าวคือ เป็นลูกหมวดของวิชาอื่นนั่นเอง

4. สถานศึกษาใดไม่สามารถแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาการงานและอาชีพประเภทวิชาต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 ประเภทขึ้นไป ให้มีหมวดวิชาศิลปปฏิบัติในสถานศึกษานั้นแทนไปก่อน โดยให้รวมประเภทวิชาที่ไม่สามารถแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชานั้น เป็นหมวดวิชาศิลปปฏิบัติ เมื่อมีหมวดวิชาศิลปแล้ว หัวหน้าสถานศึกษาก็มีอำนาจแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาศิลปปฏิบัติได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวด 1 และหมวด 2 เช่น

โรงเรียน ก. มีข้าราชการครูในหมวดวิชาการงานและอาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรมศึกษา 7 คน หมวดวิชาการงานและอาชีพ ประเภทวิชาธุรกิจศึกษา 6 คน หมวดวิชาการงานและอาชีพ ประเภทวิชาคหกรรม 3 คน และหมวดวิชาการงานและอาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม 2 คน ในกรณีเช่นนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียน ก. สามารถแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาการงานและอาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมศึกษา และหัวหน้าหมวดวิชาการงานและอาชีพ ประเภทวิชาธุรกิจศึกษาได้ เพราะมีข้าราชการครูในหมวดวิชาไม่น้อยกว่า 4 คน ส่วนหัวหน้าหมวดวิชาการงานและอาชีพประเภทวิชาคหกรรม และหัวหน้าหมวดวิชาการงานและอาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม จะแต่งตั้งไม่ได้ ทั้งนี้เพราะจำนวนข้าราชการครูในแต่ละหมวดวิชาไม่ถึง 4 คน ในกรณีเช่นนี้ ให้เอาหมวดวิชาการงานและอาชีพประเภทวิชาคหกรรม และเกษตรกรรมมารวมกันเป็น 1 หมวด เรียกชื่อว่า หมวดวิชาศิลปปฏิบัติ เมื่อรวมกันเป็นหมวดวิชาศิลปปฏิบัติแล้ว ผู้อำนวยการโรงเรียน ก. ก็สามารถแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาศิลปปฏิบัติได้ เพราะถือว่าจำนวนข้าราชการครูในหมวดวิชาศิลปปฏิบัติไม่น้อยกว่า 4 คน แต่จะแต่งตั้งรองหัวหน้าหมวดวิชาศิลปปฏิบัติไม่ได้ เพราะจำนวนข้าราชการครูในหมวดยังไม่ถึง 8 คน

สำหรับหมวดวิชาศิลปศึกษา ก. ได้แก่ วิชาวาดเขียน จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ออกแบบตกแต่ง ความรู้เกี่ยวกับศิลป์ สร้างจำลองแบบ

หมวดวิชาศิลปศึกษา ข. ได้แก่ คนตรี ขั้บร้อง ฟ้อนรำ ศิลปการแสดง

5. หัวหน้าสถานศึกษาจะต้องออกคำสั่งแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชา และรองหัวหน้าหมวดวิชา ตามแบบคำสั่งที่ส่งมาพร้อมนี้

6. เมื่อหัวหน้าสถานศึกษาแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาหรือรองหัวหน้าหมวดวิชาแล้ว

ของรายงานใหญ่บังคับบัญชาทราบตามลำดับจนถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา ในการรายงานให้
กรมสามัญศึกษาทราบ ท้องส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าวไปควย 3 ฉบับ

7. หัวหน้าสถานศึกษาคนใดแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาหรือรองหัวหน้าหมวดวิชา
โดยเจตนาฝ่าฝืนระเบียบกรมสามัญศึกษา ว่าด้วยการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัว
หนามหมวดวิชา พ.ศ. 2522 ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตาม
ระเบียบของทางราชการ

การให้พินจากหน้าที่

1. หัวหน้าสถานศึกษามีอำนาจสั่งให้หัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา
พินจากหน้าที่ใด ถ้าเห็นว่าเป็นผู้ไม่เหมาะสมกับหน้าที่

2. หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้ออกคำสั่งให้พินจากหน้าที่ตามแบบคำสั่งที่ส่งมา
พร้อมนี้

3. เมื่อหัวหน้าสถานศึกษาสั่งให้หัวหน้าหมวดวิชาหรือรองหัวหน้าหมวดวิชา
พินจากหน้าที่ของรายงานใหญ่บังคับบัญชาทราบตามลำดับ จนถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา
ในการรายงานให้กรมสามัญศึกษาทราบให้ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าวไปควย 3 ฉบับ

หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าสาย และรองหัวหน้าสายที่มีอยู่เดิม

ผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าสาย หรือรองหัวหน้าสายใด
อยู่ก่อนที่ระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวด
วิชา พ.ศ. 2522 จะใช้บังคับ ใหญ่นั้นเป็นหัวหน้าหมวดวิชานั้นต่อไป เช่น นาย ก. ได้
รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย อยู่ก่อนระเบียบกรมสามัญศึกษาใช้บังคับ เมื่อ
ระเบียบดังกล่าวใช้บังคับ นาย ก. ก็ยังคงเป็นหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยต่อไป โดยที่หัวหน้า
สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องออกคำสั่งแต่งตั้งใหม่ ยกเว้นหมวดวิชาที่ไม่มีในสถานศึกษานั้นแล้ว
ก็ให้หัวหน้าหมวดวิชานั้นหมดสภาพหัวหน้าหมวดวิชา เช่น นาย ก. ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้า
หมวดวิชาศิลปปฏิบัติอยู่ในโรงเรียนก่อนระเบียบกรมสามัญศึกษาใช้บังคับ เมื่อระเบียบดังกล่าว
ใช้บังคับ ปรากฏว่าโรงเรียน ก. ไม่มีหมวดวิชาศิลปปฏิบัติแล้ว นาย ก. ก็หมดสภาพหัวหน้า

หมวดวิชาศิลปปฏิบัติ แยกโรงเรียน ก. ยังมีหมวดวิชาศิลปปฏิบัติ นาย ก. ก็คงเป็นหัวหน้าหมวดวิชาศิลปปฏิบัติต่อไป

หมวดกิจกรรม เป็นหมวดวิชาที่คณะกรรมการร่างระเบียบว่าด้วยการแต่งตั้งหัวหน้ารองหัวหน้าหมวดวิชา พ.ศ. 2522 พิจารณาเห็นความสำคัญที่ควรที่จะเพิ่มเป็นหมวดวิชาขึ้น โดยเหตุผลที่ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนทั้งที่เป็นลักษณะวิชาและไม่เป็นวิชานั้น เป็นสิ่งช่วยปลูกฝังเยาวชนของชาติให้มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เข้าใจวิถีการปกครองแบบประชาธิปไตย ตลอดจนการดำรงส่งเสริมเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทย ทั้งนี้ เพื่อความเป็นเอกราชและความมั่นคงของชาติตลอดไป

การจัดครู-อาจารย์ ในหมวดกิจกรรม จำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุก ๆ ฝ่าย ในสถานศึกษานั้น ๆ ช่วยปฏิบัติงานกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย

หมวดวิชากิจกรรม สถานศึกษาสามารถแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชากิจกรรมได้ เมื่อมีครู 1 คน โดยไม่ต้องรอให้ครบจำนวนข้าราชการครู 4 คน เช่นหมวดวิชาอื่น กิจกรรมมี 2 ประเภท คือ กิจกรรมตามหลักสูตร และกิจกรรมที่มีคุณลักษณะเป็นวิชา

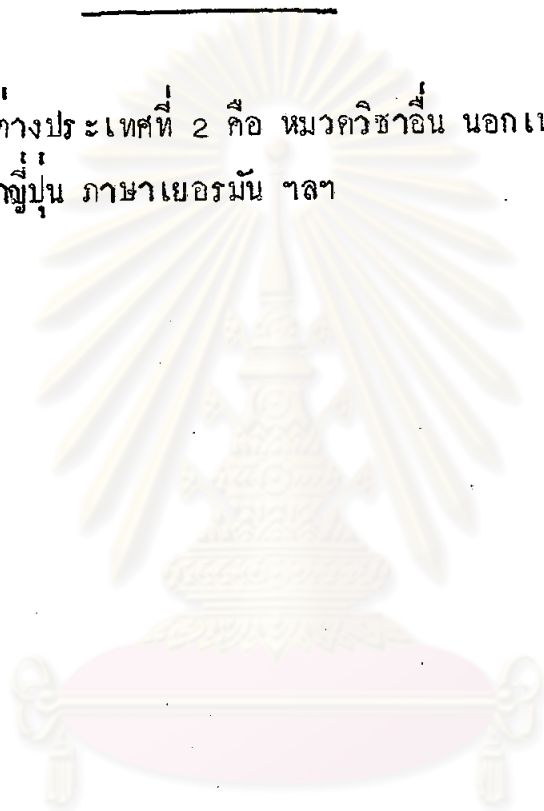
กิจกรรมตามหลักสูตร	กิจกรรมที่มีคุณลักษณะเป็นวิชา
ลูกเสือ อนุภาชาค วัฒนธรรมไทย ศาสนา ชุมนุมยุวกสิกร ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย กิจกรรมส่งเสริมวิชาการตามหมวดวิชาตามหลักสูตร กิจกรรมผู้นำเพื่อประโยชน์ กิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมส่งเสริมสินค้าไทย	กิจกรรมใด ๆ ที่สถานศึกษาเห็นว่าจำเป็นและเหมาะสมสำหรับสถานศึกษานั้น ๆ เช่น ชมรมพฤกษชาติ ชมรมพัฒนาชนบท าลา หรือกิจกรรมที่ผู้อื่นได้ช่วยสนับสนุนหรือสร้างเสริมให้มีขึ้นในสถานศึกษา

เนื่องจากกิจกรรมต่าง ๆ มีมากมาย แต่ในการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ ให้สถานศึกษาแต่งตั้งภายใต้ชื่อว่า หมวดวิชากิจกรรม

หมายเหตุ หมวดวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 คือ หมวดวิชาอื่น นอกเหนือจากวิชาภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน ฯลฯ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำสั่งโรงเรียน.....

ที่..... /.....

เรื่อง แต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชา

เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพและได้ผลดียิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 6 แห่งระเบียบกรมสามัญศึกษาวาดวยการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา พ.ศ. 2522 จึงแต่งตั้งข้าราชการครูดังต่อไปนี้ เป็นหัวหน้าหมวดวิชา

1. ....ข้าราชการครู ตำแหน่ง.....

โรงเรียน..... รับเงินเดือนในระดัับ.....ชั้น.....บาท

วุฒิ.....วิชาเอก.....เป็นหัวหน้าหมวดวิชา.....

2. ....ข้าราชการครู ตำแหน่ง.....

โรงเรียน..... รับเงินเดือนในระดัับ.....ชั้น.....บาท

วุฒิ.....วิชาเอก.....เป็นหัวหน้าหมวดวิชา.....

ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษา

คำสั่งโรงเรียน.....

ที่.....

เรื่อง ให้หัวหน้าหมวดวิชาพ้นจากหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 6 แห่งระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยการแต่งตั้ง
หัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา พ.ศ. 2522 จึงให้.....
หัวหน้าหมวดวิชา.....พ้นจากหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชา.....

ทั้งนี้ ตั้งแต่..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระเบียบกรมสามัญศึกษา

ว่าด้วยการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2522

ด้วยเป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกรมสามัญศึกษา ว่าด้วยการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522"

ข้อ 2. ให้ยกเลิกความในข้อ 10 แห่งระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา พ.ศ. 2522 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 10. ข้าราชการครูที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าหมวดวิชาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) มีวุฒิและตำแหน่ง ดังนี้

ก. มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยมีวิชาเอก หรือวิชาโทตรงกับวิชาในหมวดวิชาที่จะได้รับการแต่งตั้ง และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 1 หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

ข. มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยเคยทำการสอนวิชาในหมวดวิชาที่จะได้รับแต่งตั้งมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 1 หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือ

ค. มีวุฒินอปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยเคยทำการสอนวิชาในหมวดที่จะได้รับแต่งตั้งมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 1 หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

(2) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการของสถานศึกษาได้ และสามารถนิเทศงานวิชาการวิชาใดวิชาหนึ่งในหมวดวิชาที่รับผิดชอบได้เป็นอย่างดี

- (3) มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี
- (4) เป็นที่เคารพนับถือของข้าราชการในสถานศึกษานั้น
- (5) เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี

ข้อ 3. โหยงเล็กลงความในข้อ 11. แห่งระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา พ.ศ. 2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 11. ข้าราชการครูที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นรองหัวหน้าหมวดวิชาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) มีวุฒิและตำแหน่งดังนี้

ก. มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยมีวิชาเอก หรือวิชาโท ตรงกับวิชาในหมวดวิชาที่จะได้รับแต่งตั้ง และได้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 หรือเทียบเท่า มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ

ข. มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยทำการสอนวิชาในหมวดวิชาที่จะได้รับแต่งตั้งมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 1 หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ

ค. มีวุฒิปริญญาหรือเทียบเท่า โดยเคยทำการสอนวิชาในหมวดที่จะได้รับแต่งตั้งมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 1 หรือเทียบเท่า มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

(2) มีคุณสมบัติตามข้อ 10 (2) (3) (4) และ (5)

- ข้อ 4. ให้รองอธิบดีกรมสามัญศึกษาได้รับมอบหมายรักษาราชการให้ไป
 ตามระเบียบนี้
- ข้อ 5. ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 8 ตุลาคม 2522

(ลงชื่อ) ชงค วงษ์จันทร์

(นายชงค วงษ์จันทร์)

รองอธิบดี รักษาาราชการแทน

อธิบดีกรมสามัญศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ไต่กรุณาให้คำแนะนำและตัดสินความตรงตามเนื้อหาของแบบ
สอบถาม เพื่อให้ขอคำถามมีความตรงในการวัด มีทั้งหมด 7 ท่าน ดังรายนามต่อไปนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ อาจารย์ประจำภาควิชา
บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ อาจารย์ประจำภาควิชา
บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนทรพิทย อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. อาจารย์ ดร.ฉัฐนิภา คุปรัตน์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการ
ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อาจารย์ กมล ชีโสภณ ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
6. อาจารย์เชาวน์ สาธิตัน ผู้อำนวยการโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ
7. อาจารย์อาภา อุดมรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสายปัญญา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายสัจจา จันทรเจริญ เกิดวันที่ 18 สิงหาคม 2498 ที่อำเภอเมืองฯ
 จังหวัดมหาสารคาม สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 สงขลา เมื่อ พ.ศ. 2521 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 โรงเรียนคณะราษฎร์บำรุง
 ปทุมธานี อ. เมืองฯ จังหวัดปทุมธานี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย